

Vytvoření komunikační struktury mezi školami a školskými poradenskými zařízeními

PhDr. Jana Zapletalová

RAMPS-VIP III, Rozvoj a metodická podpora poradenských služeb

Klíčová aktivita 02

**Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další
vzdělávání pedagogických pracovníků**

Praha, 2014

© Jana Zapletalová, 2014

© Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, 2014

Text vznikl dle návrhů a připomínek **v rámci projektu RAMPS-VIP III, výzva č. 33**, Průběžná výzva k předkládání individuálních projektů národních z OPVK; Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost; prioritní osa 4a, Systémový rámec celoživotního učení, registrační číslo projektu CZ 1.07/4.1. 00/33.0001.

ISBN 978-80-7481-083-1

Anotace: Text popisuje, jak vznikala komunikační struktura mezi poskytovateli poradenských služeb na úrovni školy a školských poradenských zařízení, tedy PPP, SPC. Věnuje se legislativnímu rámci této komunikace, možným problémům a nesnázím; dále se popisuje potřeba metodického vedení služeb a vymezení metodické podpory, která představuje důležitý prvek v komunikaci o službách na úrovni regionů. Velký prostor je věnován také nárokům na metodiky a strukturu komunikace v systému školních a školských poradenských služeb.

Klíčová slova: komunikační struktura, školní a školské poradenské služby, model komunikace, metodické vedení.

Obsah

ÚVOD	5
I. Modely poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních	7
II. Komunikace ve školním prostředí	9
A. Komunikace ve věci řešení výukových, vztahových a dalších obtíží žáků	9
B. Komunikace školy a školského poradenského zařízení	9
C. Komunikace o podpůrných dokumentech ve vzdělávání žáků	9
Problémy v komunikaci	10
III. Vznik komunikační struktury a potřeba metodického vedení	12
3.1 Metodická podpora školských poradenských služeb na úrovni krajů byla organizována následovně:	15
3.2 Kompetence metodiků pro školská poradenská zařízení	16
IV. V Schéma komunikace mezi rodiči, školou a školským poradenským zařízením	18
Závěr	19
LITERATURA:	20

ÚVOD

Cílem textu je seznámení čtenářů s možnostmi komunikace uvnitř systému školních poradenských a školských poradenských služeb. Komunikace na dobré úrovni je jedním z ukazatelů kvality poskytovaných poradenských služeb, je klíčem k řešení problémů klientů i systému jako takového.

Zabýváme se proto pohledem na komunikaci v systému školní poradenské práce, dále v systému školských poradenských zařízení a současně se snažíme postihnout i roli rodiny, která je v širokém slova smyslu příjemcem podpory od obou možných poskytovatelů- tedy školy i školského poradenského zařízení.

Pro nastavení odborné komunikace je pak velmi důležitá metodická podpora poskytovatelům služeb, tedy školnímu poradenskému pracovišti i školským poradenským zařízením.

Projekt RAMPS-VIP III se věnoval právě těmto okolnostem komunikace a potvrdil, že pro kvalitu poskytovaných poradenských služeb je velmi důležitá metodická podpora na centrální i regionální úrovni, tyto služby byly ověřovány metodiky pro školy a školská poradenská zařízení.

I. Modely poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních

Jedním z cílů projektu ESF z OPVK RAMPS-VIP III, bylo vytvoření **komunikační struktury** mezi školami a školskými poradenskými zařízeními. Komunikace probíhala na základě rozdělení rolí v projektu, hlavní témata komunikace byla vymezena projektovým cílem, který směřoval především k vytvoření sítě metodické podpory. Vnitřní personální hierarchie pak umožňovala vytvoření komunikační sítě na úrovni vedení projektu, metodiků pro školy, vedoucích metodiků a metodiků pro školská poradenská zařízení, včetně SVP.

Komunikace mezi školami a školskými poradenskými zařízeními je ovlivněna tradicí, legislativou a lidským faktorem. Současně je charakter komunikace ovlivněn zřizovatelskými kompetencemi jednotlivých škol a školských poradenských zařízení. Žádná jednotná struktura komunikace mezi školami a školskými poradenskými zařízeními neexistuje. Projekt RAMPS-VIP III se pokusil nastavit komunikační strukturu mezi zřizovateli školských poradenských zařízení a dále mezi zařízeními a školami, které byly zapojené do projektu. Hlavními komunikátory byli metodici pro školská poradenská zařízení a metodici působící ve školách, kteří poskytovali podporu školním psychologům a školním speciálním pedagogům. Dále spolupracoval také odborný pracovník zřizovatele (tedy kraje), metodici se dále členili na hlavní, vedoucí metodiky a metodiky.

Od roku 2005 pracují vedle sebe školní poradenské služby, na kterých se podílí také školní psychologové a školní speciální pedagogové a školské poradenské služby, zajišťované především sítí pedagogicko-psychologických poraden a speciálně pedagogických center; nově také SVP. U Středisek výchovné péče (SVP) není dosud zřejmé, jak se bude měnit povaha a struktura poskytovaných služeb, protože dosud střediska pracovala jako součást diagnostických ústavů.

Školní poradenské služby jsou poskytovány především ve dvou základních modelech poskytování poradenských služeb ve škole. Tyto modely by měly umožňovat spolupráci učitelů, kteří se ve školách podílejí na realizaci školního programu pedagogicko-psychologického poradenství a na zapojení dalších odborníků, podle charakteru školy i podle její velikosti.

Navrhujeme nově zavést termín úplné a neúplné školní poradenské pracoviště.

A. Varianta základní (neúplné školní poradenské pracoviště).

Činnosti zajišťují:

- výchovný poradce (VP)
- školní metodik prevence (ŠMP)

- třídní učitelé
- učitelé výchov (občanské výchovy, rodinné výchovy, výchovy k volbě povolání na ZŠ a úvodu do světa práce na SŠ)
- učitel – metodik pro přípravu školních vzdělávacích programů (úprava vzdělávání nadaných)

B. Varianta rozšířená (úplné školní poradenské pracoviště)

Činnosti zajišťují stejní pedagogičtí pracovníci jako v základní variantě, jejich činnosti však doplňuje:

- školní psycholog (ŠPs)
- školní speciální pedagog (ŠSpP)
- sociální pedagog
- asistent pedagoga
- logoped (na některých školách)

Ředitel školy si může zvolit, zda pro školu bude potřebovat školního speciálního pedagoga nebo školního psychologa, případně oba tyto odborníky. Každý z těchto odborníků pracuje v minimálním rozsahu 0,5 úvazku.

Pro malotřídní školy v obcích, které jsou sdruženy pod jednou pověřenou obcí, by mohl být jeden společný školní psycholog nebo školní speciální pedagog při zachování výše minimálního úvazku na 1 odborníka.

Také závěry projektů VIP-Kariéra a RŠPP-VIP II a RAMPS-VIP III opakovaně dokládají, že snížení velikosti úvazku mění významně charakter poskytovaných služeb, a to v neprospěch školy. Psychologové a speciální pedagogové s úvazkem **pod 0,5** mohou vykonávat základní poradenské služby, ale nemohou pracovat se školou jako se systémem. Označení „školní psycholog“ ale upravuje práci těchto odborníků právě v tomto směru, navyšuje tedy rozsah činností **o práci s pedagogy, s vedením škol, se vztahovou sítí školy, s dětmi i jejich rodiči.**

A. Varianta základní (neúplné školní poradenské pracoviště).

Nejčastěji školy využívají služeb odborníků v **základním modelu poskytování služeb** ve školách, kdy poskytovatelé jsou pedagogové s kvalifikačním studiem výchovného poradenství nebo se specializačním studiem pro školní metodiky prevence. Rozsah těchto služeb je ovlivněn velikostí školy a počtem žáků, velice často je poradenská role sloučena do jednoho poskytovatele. Tito pedagogové s rozšířenou kompetencí pro specifické poradenské služby ve škole tak komunikují s třídními učiteli a dalšími pedagogy školy zvláště o tématech integrovaných žáků a jejich podpory, o kariérovém poradenství a rizikovém chování ve školním prostředí.

Škola si vytváří **Strategii poskytování poradenských služeb** a současně také Minimální preventivní program, zaměřený především na prevenci rizikového chování. Výchovný poradce i školní metodik prevence komunikují jak s pedagogy a žáky, tak také s rodiči žáků. Pokud péče o žáka vyžaduje konzultaci nebo diagnostickou a intervenční práci školského poradenského zařízení, doporučuje škola rodičům žáka (zákonným zástupcům) nebo žákovi

samotnému v případě jeho zletilosti návštěvu školského poradenského zařízení – podle charakteru obtíží se jedná o PPP nebo o SPC. Standardní činnosti těchto zařízení jsou přílohou vyhlášky č. 72/2005 Sb., ve znění pozdějších změn.

II. Komunikace ve školním prostředí

A) Komunikace ve věci řešení výukových, vztahových a dalších obtíží žáků

Tato forma komunikace probíhá prostřednictvím rodičů (zákonných zástupců), zletilých žáků se školským poradenským zařízením a následně se školou.

Rodiče obvykle navštíví poradenské pracoviště, které na žádost rodičů, s jejich informovaným souhlasem, žáka, (dítě) vyšetří a zpracovává zprávu z vyšetření a doporučení pro školní práci. Pokud je iniciátorem návštěvy rodičů škola, poskytuje škola žákovi a jeho rodičům také zpracovaný dotazník o charakteru školní práce žáka.

Zpráva z vyšetření může mít také charakter **posudku** a to v případech, kdy je výstupem vyšetření posouzení způsobilosti žáka se speciálními vzdělávacími potřebami konat písemné maturitní zkoušky.

Komunikace mezi žákem (rodinou žáka), školou a školským poradenským zařízením tak probíhá prostřednictvím zpráv z vyšetření, respektive vydaných doporučení a posudků.

B. Komunikace školy a školského poradenského zařízení

Škola komunikuje se školským poradenským zařízením také ve věci součinnosti poskytovaných preventivních služeb v oblasti rizikového chování, pomáhá škole v organizaci preventivních aktivit nebo je také sama zajišťuje. Školská poradenská zařízení pomáhají školám také při řešení složitých situací v sociálním klimatu školy (šikana, agresivní žáci) i v poskytování krizových intervencí pro žáky a jejich rodiče.

V oblasti péče o žáky s rizikovým chováním škola spolupracuje se středisky výchovné péče, problematika může být spolupráce s těmito zařízeními v některých regionech ČR, kde nejsou služby plně pokryty.

Dále škola spolupracuje s PPP především u zajištění kariérového poradenství, kdy na služby výchovných poradců navazují činnosti PPP, které doplňují kariérové poradenství a služby orientované na profi orientaci, vyšetření zájmů žáka a jeho kognitivních a studijních předpokladů.

Často školy spolupracují se speciálně pedagogickými centry, zvláště pokud vzdělávají žáky s různými typy a stupni zdravotního postižení žáků. SPC tak vytváří pro školy metodické zázemí, možnosti zapůjčování specializovaných pomůcek a to jak pro školní tak i pro domácí práci žáků.

C. Komunikace o podpůrných dokumentech ve vzdělávání žáků

Školská poradenská zařízení (PPP, SPC) navrhnou žákům a potažmo škole, úpravy ve vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (nyní s potřebou podpůrných opatření) tzv. **individuální vzdělávací plán (IVP)** podle §6 vyhlášky č.73/2005 /Sb., o

vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, ve znění pozdějších změn.

IVP je plán vzdělávání, který je vypracováván pro žáka se speciálními vzdělávacími potřebami nebo pro žáka s mimořádným nadáním a vychází z jeho aktuálních vzdělávacích možností a potřeb. Při tvorbě plánu probíhá komunikace mezi školou a navrhovatelem úprav ve vzdělávání žáka (PPP nebo SPC), současně je pravidelně posuzována v součinnosti školy, rodiny a školského poradenského zařízení efektivita zvolených strategií a úprav ve vzdělávání.

Podobně je připravován **Individuální výchovný plán (IVÝP)**, který se připravuje obvykle z iniciativy školy a s možnou podporou školského poradenského zařízení, pro ty žáky, kteří mají ve škole problémy s chováním.

Nově bude škola připravovat sama **Plán pedagogické podpory pro žáky (PLPP)** s mírnými obtížemi ve vzdělávání. Pokud postupy školy nepovedou k očekávaným pozitivním změnám ve vzdělávání žáka nebo případně v jeho chování, poskytne škola v součinnosti s rodiči žáků školskému poradenskému zařízení informace o dosavadních podpůrných opatřeních.

Problémy v komunikaci

K častým identifikovaným problémům patří **dlouhé objednací lhůty** pro žáky, způsobené přetížením systému školských poradenských služeb a jejich nedostatečným personálním obsazením.

Některé školy si také stěžují na malou vypovídací hodnotu zpráv z vyšetření, respektive jejich srozumitelnost pro pedagogy. Zprávy a doporučení jsou tedy někdy málo srozumitelné, nebo obsahují obecná doporučení, která nemají velký význam pro další postupy v práci se žáky, u kterých charakter jejich obtíží vyžaduje poradenskou podporu, která bude nově formulována školou v Plánu pedagogické podpory (PLPP).

a) **Legislativní normy ovlivňující komunikaci mezi školou- rodinou a školským poradenským zařízením**

Komunikace mezi školou – rodinou a školským zařízením je ovlivněna také řadou legislativních předpisů, jednak zákonem č. **561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)**, ve znění pozdějších předpisů (školským zákonem), v současné době je připravována novela této normy, kde je řada ustanovení, která bezprostředně ovlivňují komunikaci mezi školou a školským poradenským zařízením. Jedná se především o **§16, který přesně stanovuje charakter podpory pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, §16a) v připravované novele školského zákona pak vymezuje podmínky, za kterých bude žákovi poskytnuta podpora i ze strany školského poradenského zařízení, §17 specifikuje podporu pro nadané žáky ve vzdělávání, §18 stanovuje podmínky individuálního vzdělávacího plánu, § 19 popisuje druhy a účel podpůrných opatření a jejich členění do stupňů, § 21 a §22 popisuje práva**

a povinnosti žáků, studentů a zákonných zástupců dětí a nezletilých žáků, § 29 vymezuje podmínky pro bezpečnou školu a §116 popisuje úlohu školských poradenských zařízení v systému vzdělávání. Dále je třeba mít na zřeteli také zákon č.89/2012 Sb., občanský zákoník, který nově vymezuje povinnosti rodičů ke svým dětem a naopak.

Na komunikaci školy a školského poradenského zařízení má vliv také zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů ve znění pozdějších změn, řada dalších dokumentů například Listina základních práv a svobod-č.2/1993Sb., Úmluva o právech dítěte, ale také zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí, ve znění pozdějších změn.

D. Varianta rozšířená (úplné školní poradenské pracoviště)

Činnosti zajišťují stejní pedagogičtí pracovníci jako v základní variantě, jejich činnosti dále zajišťuje:

- školní psycholog
- školní speciální pedagog
- asistent pedagoga
- na některých školách i další odborníci například:
- logoped (na některých školách)
- sociální pedagog

Služby školních psychologů i školních speciálních pedagogů jsou vymezeny jako standardní činnosti ve vyhlášce č.72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších změn.

Organizace těchto služeb je specifikována v Koncepti poskytování poradenských služeb ve školách, která je aktuálně předkládána v novelizované podobě v projektu RAMPS-VIP III. První verze této Konceptce byla publikována ve Věstníku MŠMT v roce 2005.

Služby těchto odborníků přinesly do škol zejména okamžitou podporu pro žáka, pedagoga nebo rodiče, ukázaly velký význam prevence v oblasti soustavné péče o žáky ve školním prostředí. Současně potvrdily důležitost metodické odborné podpory pro pedagogy, kteří ve školách pracují s širokým spektrem obtíží žáků od mírných, které lze obvykle snadno kompenzovat, až po ty velmi náročné, spojené obvykle se zdravotním postižením nebo takovým typem obtíží, které se bez podpory odborníků neobejdou (autisté, vady řeči, agresivní děti atd.).

Od doby, kdy se v systému začali objevovat školní psychologové a školní speciální pedagogové, bylo zřejmé, že bude třeba nastavit **formy komunikace mezi odborníky** v systému poradenských služeb ve školství. Bylo potřeba zajistit, aby služby byly poskytovány na vysoké odborné úrovni, nepostrádaly důležité prvky kvality a komplementarity a především, aby se zabránilo duplicitě a rivalitě mezi poradenskými pracovníky ve školách a školských poradenských zařízeních.

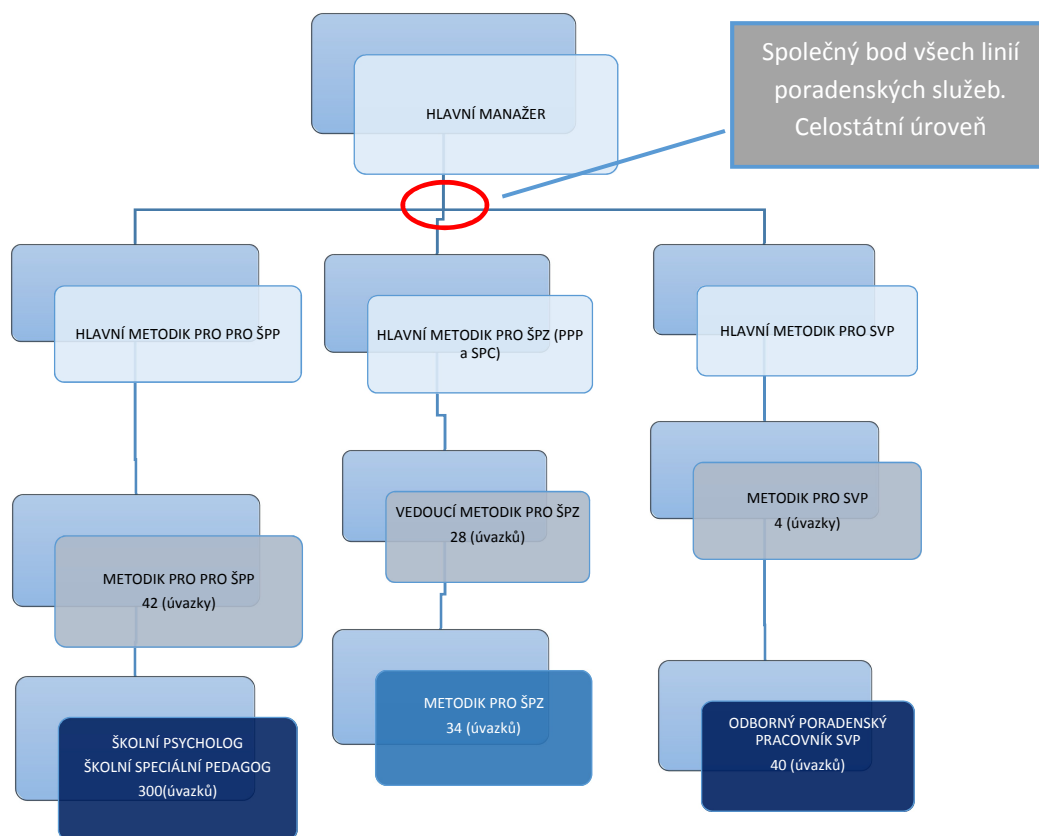
III. Vznik komunikační struktury a potřeba metodického vedení

Potřeba vytvoření komunikační struktury vyplývá zákonitě z potřeby lépe integrovat systém školských poradenských služeb se systémem školních poradenských služeb. Oba systémy mají velký vliv na kvalitu výchovně vzdělávacího procesu realizovaného ve školách, na kvalitu vnitřní a vnější komunikace, a zejména pak ovlivňují kvalitu komunikace o žákovi mezi školou a rodinou.

Komunikace mezi školou a školským poradenským zařízením je upravena legislativou. Jde především o školský zákon, §116, který definuje roli školských poradenských zařízení jako služby, které zajišťují pro děti, žáky a studenty a jejich zákonné zástupce, pro školy a školská zařízení informační, diagnostickou, poradenskou a metodickou činnost, poskytují odborné speciálně pedagogické a pedagogicko-psychologické služby, preventivně výchovnou péči a napomáhají při volbě vhodného vzdělávání dětí, žáků nebo studentů a přípravě na budoucí povolání. Školská poradenská zařízení spolupracují s orgány sociálně-právní ochrany dětí a orgány péče o mládež a rodinu, poskytovateli zdravotních služeb, popřípadě s dalšími orgány a institucemi. Z jejich role vyplývá také základní předmět komunikace v systému mezi školou a školským poradenským zařízením. Tedy pedagogicko-psychologickou poradnou a speciálně pedagogickým centrem, a také střediskem výchovné péče.

V rámci realizace projektu RAMPS-VIP III byla nastavena **komunikační a metodická struktura takto:**

Barvy odlišují územní pokrytí jednotlivých úrovní metodického vedení a realizace služeb. V nejvyšší úrovni je působnost hlavního manažera a hlavních metodiků celostátní. Na střední úrovni zahrnuje v případě ŠPZ kraj, v případě SVP několik krajů, v případě ŠPP 4 – 5 škol. Na nejnižší úrovni jsou znázorněni pracovníci vykonávající činnost přímo ve školách či ŠPZ.

Z uvedeného schématu je patrné, že společný uzlový bod v linii školních poradenských pracovišť a školských poradenských zařízení včetně pracovníků SVP ve školách, se nalézal až na celostátní úrovni. Pro systémové a koncepční nastavení se toto umístění jeví jako klíčové pro nastavení jednotné úrovně kvality poskytovaných poradenských služeb, pro nastavení standardu diagnostické a intervenční práce.

Současně je zřejmé, že se aktuálně ustavuje na jedné straně síť školních poradenských služeb a na straně druhé se prakticky velmi tříští síť školských poradenských služeb, která je závislá na přístupu zřizovatele. Většina zřizovatelů (míněno krajských úřadů) vnímá důležitost kvality poskytovaných poradenských služeb, uvědomuje si absenci jednotného systému výkaznictví, roztržitost v míře poskytovaných služeb ze strany PPP a SPC, nerovnoměrné zasíťování SVP v regionech.

Dále se stále častěji objevuje požadavek na změnu zřizovatelských kompetencí SPC, respektive jejich oddělení od škol. Regiony registrují problémy v organizaci služby, její

dostupnosti pro klienty, dále se objevují potíže v kompetenci pracovníků a v jejich přetížení. Současně se řeší problém specializace SPC, vzniká stále více zařízení, která se orientují na kombinované postižení. V síti ČR je přebytek SPC orientovaných na práci se žáky s poruchou intelektu, nedostatečná je síť služeb pro klienty s vadami řeči a o autistické klienty. V systému chybí především psychologové a sociální pracovníci. Není dostatek finančních prostředků na nákup nových diagnostických nástrojů, v praxi se pak objevují potíže s některými diagnostickými závěry, které mohou být z těchto důvodů nevalidní.

Celý systém školních a školských poradenských služeb postrádá nastavení jednotného systému kontrolní práce a možnost zajištění revizního pracoviště (což předpokládá novela školského zákona).

Logicky tak narůstá potřeba komunikace, vzhledem k optimalizaci toku informací a s přihlédnutím k aktuálnímu zasíťování ČR školskými poradenskými zařízeními a službami, které jsou poskytovány přímo ve školách, musí být zajištěno společné metodické a koncepční vedení služeb. Projekt prokázal, že **celostátní organizace služeb je nezbytná**, ale vyžaduje trvalou a strukturovanou komunikaci se zástupci poskytovaných poradenských služeb na úrovni krajů. Komunikace tak musí probíhat se zřizovateli, ale také se zástupci odborníků ze zařízení na úrovni krajů.

Výstupy projektu dokládají důležitost **zastoupení metodiků** pro práci školních poradenských služeb. V úplné variantě školního poradenského pracoviště, kdy ve škole pracuje školní psycholog nebo školní speciální pedagog, je součástí podpory práce školního poradenského pracoviště **metodik**. Metodik je zkušený externí pracovník školních poradenských služeb, který poskytuje odborníkovi zpětnou vazbu na jím zvolené postupy, pomáhá mu v oblasti náhledu na kvalitu poskytovaných poradenských služeb, pomáhá také s komunikací s vedením školy, případně s dalšími subjekty. Jeho role je **konzultační a metodická**. V této roli může vystupovat také supervizor, který je odborníkem s absolvovaným supervizním výcvikem a poskytuje služby za úplatu. Supervize se orientuje na proces poradenského procesu jako takového, metodická podpora se orientuje zejména na specifika služby poskytované ve školním prostředí. Obě služby se tak mohou v ideálním případě doplňovat. Tento pracovník zajišťuje služby pro školu.

Kvalifikace těchto odborníků vychází ze Zákona o pedagogických pracovnících (č.563/2004 Sb., ve znění pozdějších změn), jedná se vždy o speciálního pedagoga nebo psychologa, který pracuje ve školském nebo školním poradenském pracovišti, případně se jedná o vysokoškolského pedagoga. Metodikem se tak stává zkušený odborník s praxí minimálně 5 let v oboru poskytovaných poradenských služeb, případně se zkušeností z akademické sféry či supervizní práce.

3. 1 Metodická podpora školských poradenských služeb na úrovni krajů byla organizována následovně:

☐ KRAJ	☐ VEDOUCÍ METODIK	☐ METODIK
☐ Jihočeský	☐ 2	☐ 2
☐ Jihomoravský	☐ 2	☐ 2
☐ Karlovarský	☐ 2	☐ 2
☐ Královéhradecký	☐ 2	☐ -
☐ Liberecký	☐ 2	☐ 1
☐ Moravskoslezský	☐ 1	☐ 2
☐ Olomoucký	☐ 2	☐ 2
☐ Pardubický	☐ 2	☐ 2
☐ Plzeňský	☐ 2	☐ 2
☐ Středočeský	☐ 2	☐ 2
☐ Ústecký	☐ 2	☐ 2
☐ Vysočina	☐ 2	☐ 3
☐ Zlínský	☐ 2	☐ 2

Metodické vedení – naplňuje potřebu komunikace, sjednocení postupů, informování o DVPP. Současně je potřebné, aby komunikace na úrovni metodiků probíhala s určitou pravidelností, se znalostí potřeb a specifik regionu. Frekvence metodických setkání by měla být minimálně 4x ročně, v kooperaci s kraji a s vedením PPP.

Projekt RAMPS-VIP III přispěl k nastavení vzájemné komunikace mezi školami, PPP, SPC a někde i SVP.

Četnost komunikace dokládají následující údaje:

Spolupráce s dalšími odborníky v systému- ŠKOLNÍ PSYCHOLOG (průměrné údaje za školní rok 2013/14)				
	Celkem		Průměrně za měsíc na jednoho psychologa	
	PO ¹	PP ²	PO	PP
Konzultace s odborníky, koordinátory další odborné péče o žáka (lékař, PPP, úřad, OSPOD,aj.)	2500	2302	2,25	2,07
Konzultace s pedagogickými pracovníky jiných škol	611	464,5	0,55	0,42
Jiné	576	500	0,52	0,45

Spolupráce s dalšími odborníky v systému- ŠKOLNÍ SPECIÁLNÍ PEDAGOG (průměrné údaje za školní rok 2013/14)				
	Celkem		Průměrně za měsíc na jednoho speciálního pedagoga	
	PO	PP	PO	PP
Konzultace s odborníky, koordinátory další odborné péče o žáka (lékař, PPP, úřad, OSPOD,aj.)	1931	1813	2,59	2,43
Konzultace s pedagogickými pracovníky jiných škol	657	463,5	0,88	0,62
Jiné	163,5	191	0,22	0,26

3.2 Kompetence metodiků pro školská poradenská zařízení

Ukazuje se, že role metodika pro školská poradenská zařízení bude klíčová i pro fungující odbornou komunikaci. Předpokládá se, že odborník v této roli by měl naplňovat následující kompetence:

7 let praxe v systému

400 hodin výcviků

¹ PO podpořená osoba

² PP přímá práce v hodinách

Schopnost konceptualizace a komunikace, znalost práce s ICT

Přehled o situaci v regionu

Schopnost komunikovat o systému PPP a SPC

Přenášet informace z oblasti obsazenosti, vzdělání, stavu přípravy začínajících i pokročilých, podílet se na koncepčních dokumentech, navrhnout členy pracovních skupin, pomáhat s procesy standardizace

Podílet se na výběru revizních pracovníků

Poskytovat součinnost sekci NÚV a případně ČSI

Komunikovat s metodiky v regionech, určit je

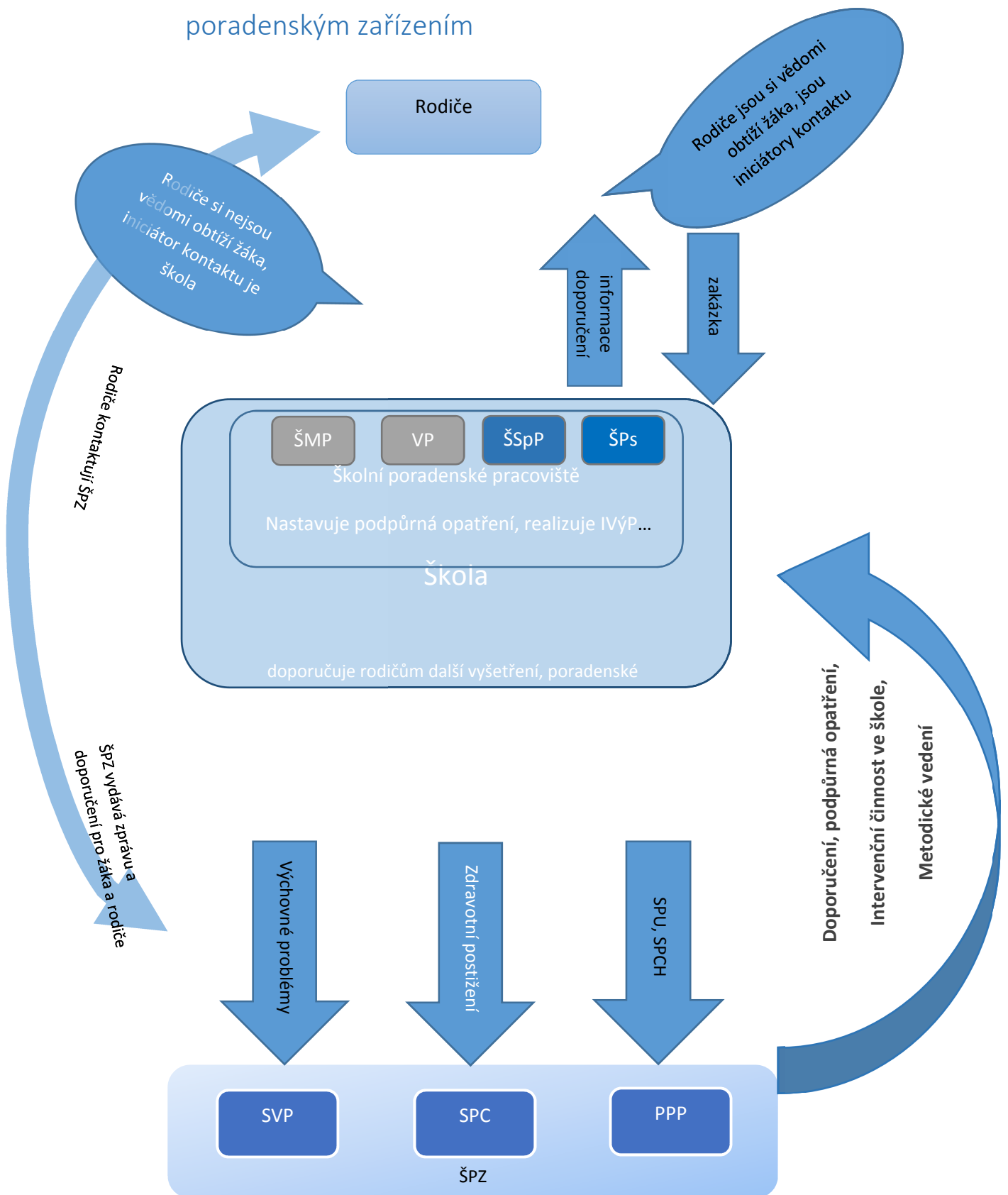
Spolupracovat na tvorbě evropského modelu poskytovaných služeb

Zapojovat se do konferenčních a jiných publicitních aktivit

Určit v regionu odpovědnost za jednotlivé specializace služeb

Podílet se na metodickém dohledu nad psaním doporučení, zpráv z vyšetření a na zavádění podpůrných opatření

IV. Schéma komunikace mezi rodiči, školou a školským poradenským zařízením

ZÁVĚR

Projekt RAMPS-VIP III potvrdil důležitost komunikace na úrovni informační i odborné báze, ukázal, jak může nastavená úroveň komunikace ovlivňovat kvalitu poskytovaných služeb, kdy dochází nejen k předávání informací, ale současně metodická komponenta komunikace na úrovni regionů, umožňuje lépe sledovat kvalitu poskytovaných služeb, způsoby řešení problematických oblastí i zlepšování odborné spolupráce na úrovni regionů. Všichni účastníci projektu a zvláště pak zástupci PPP a SPC, včetně zástupců krajských úřadů potvrdili, že přidanou hodnotou projektu je zlepšení informovanosti o službách na úrovni regionů, nastartování dobré praxe „jak lépe komunikovat a méně soupeřit“. Komunikace se školami a školními poradenskými pracovišti navíc ukázala, že pokud se o problémech systému komunikuje, je možné nacházet jejich řešení. Cílem je tedy uchování možnosti vzájemně komunikovat, což bude znamenat hledání finančních zdrojů na pozice metodiků v systému poradenských služeb.

LITERATURA:

ZAPLETALOVÁ, J. Inovace Koncepce poradenských služeb poskytovaných ve školách, zpráva z projektu RAMPS-VIP III, Praha: NÚV, 2014.

KUCHARSKÁ, A. Týmová spolupráce ŠPP, kde je realizován projekt RAMPS-VIP III. Interní metodická zpráva č. 2. Praha: NÚV, 2012.

ZÁKON č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů ČR* [online]. [cit. 30. 10. 2013]. Dostupné z: <http://portal.gov.cz/app/zakony/download?idBiblio=58471&nr=561~2F2004~20Sb.&ft=pdf>

ZELENDA-KUPCOVÁ, A. Školní psychologové a speciální pedagogové – 2013 a 2014, Vyhodnocení dat z výkazů za období září 2013 – květen 2014. Analytická zpráva projektu RAMPS VIP- III, Praha: NÚV, 2014

Dále byly zdrojem rozhovory se zapojenými metodiky, pracovníky krajských úřadů a jejich dílčí zprávy.